ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA PŁOCKA DS. KOMUNALNYCH

Do: WOP-I-ZO.0003.1678.2017.AK

Płock, 07.06.2017r.

Pan
Artur Jaroszewski
Radny
Rady Miasta Płocka

Odpowiadając na Pana interpelację złożoną między sesjami w dniu 26.05.2017 r. dot. uwag do aktualizacji "Programu Ochrony Powietrza dla strefy miasto Płock, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM 10 i pyłu zawieszonego PM 2,5 w powietrzu"(dalej POP) uprzejmie informuję, iż:

1. Czy Urząd Miasta Płocka w roku 2013 zgłaszał uwagi do "Programu Ochrony Powietrza dla strefy miasto Płock, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM 10 i pyłu zawieszonego PM 2,5 w powietrzu" w zakresie danych odnoszących się do wysokości emisji poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń płockiego powietrza? Jeśli tak – jakie to były uwagi?
Urząd Miasta Płocka nie wnosił uwag do POP w tym zakresie.

2. i 3. Czy Urząd Miasta Płocka kwestionował w roku 2013 dane dotyczące zawartych w POP emisji pyłów ze strefy Miasto Płock?
Czy Urząd Miasta Płocka kwestionował w swoich uwagach do tegorocznej aktualizacji POP którekolwiek z liczb, dotyczących emisji pyłów ze strefy Miasto Płock? Jeśli tak – które i jak?
Urząd Miasta Płocka nie kwestionował tych danych. Zgodnie z art. 84 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (dalej POŚ) (Dz. U. 2016 r. poz. 672 ze zmianami) w celu doprowadzenia do przestrzegania standardów jakości środowiska w przypadkach wskazanych ustawą lub przepisami szczególnymi, w drodze aktu prawa miejscowego tworzone są programy. Programy są publikowane w wojewódzkich dziennikach urzędowych. Oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Oceny jakości powietrza dokonuje się w strefach. Taką strefę stanowi m.in. miasto o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy.
Zgodnie z art. 89 ust. 1 Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:

1) przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji;
2) mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji;
3) nie przekracza poziomu dopuszczalnego;
4) przekracza poziom docelowy;
5) nie przekracza poziomu docelowego;
6) przekracza poziom celu długoterminowego;
7) nie przekracza poziomu celu długoterminowego.

Zgodnie z art. 89 ust. 1a wyniki oceny oraz klasyfikację stref, o których mowa w ust. 1, wojewódzki inspektor ochrony środowiska niezwłocznie przekazuje zarządowi województwa.

Artykuł 91 ust 1 mówi, iż dla stref, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1, zarząd województwa, w terminie 15 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, o których mowa w art. 89 ust. 1, opracowuje i przedstawia do zaopiniowania właściwym wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast i starostom projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta i starosta są obowiązani do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, o którym mowa w ust. 1. Niewydanie opinii w terminie, o którym mowa w ust. 2, oznacza akceptację projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza.

Pismem znak WKŚ-I-ZŚ.621.3.2017MM z dnia 23 maja 2017 r., które otrzymał Pan do wiadomości, Prezydent Miasta Płocka zaopiniował w trybie art. 91 ust. 2 i 2a POŚ projekt uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego dotyczącej aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Płock, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM 10 i pyłu zawieszonego PM 2,5" w powietrzu pozytywnie lecz z wieloma uwagami.

Z treści projektu POP wynika, iż w toku aktualizacji ustalono na podstawie modelowania, sumaryczną wielkość emisji punktowej pyłu zawieszonego PM 10 i pyłu PM 2,5, która w roku 2015 na terenie strefy miasta Płocka kształtowała się na poziomie 490,18 Mg/rok pyłu zawieszonego PM 10 i 295,65 Mg/rok pyłu zawieszonego PM 2,5.

Wielkości te wskazują, iż udział źródeł emisji punktowych w całkowitym bilansie emisji wspomnianych substancji w analizowanej strefie kształtuje się na poziomie 60,24 % w przypadku pyłu zawieszonego PM 10 i 56,14 % pyłu zawieszonego PM 2,5.

Udziały ze źródeł punktowych odgrywają dominującą rolę w bilansach emisji dla obu substancji, jednakże nie przekładają się na udziały w obszarach przekroczeń, gdzie największe znaczenie mają niskie emitory zlokalizowane na tych obszarach, czyli przede wszystkim emisja powierzchniowa, i w mniejszym stopniu, liniowa. Ważny udział ma także emisja napływowa z terenów poza granicami miasta.

Z uwagi na to , że obydwa dokumenty tj. (poprzedni POP dla roku 2010 oraz obecnie przygotowywana aktualizacja dla roku 2015) opierają się na innych danych, założeniach i metodach szacunkowych nie powinny być ze sobą porównywane. Głównymi czynnikami, które mają wpływ na jakość powietrza w odniesieniu do emisji pyłów PM10 i PM2,5 są warunki meteorologiczne, rodzaj źródła i wielkość emisji. Dla określenia wielkości emisji zanieczyszczeń w Płocku, szczególnie tej pochodzącej z gospodarstw domowych, konieczne jest przeprowadzenie inwentaryzacji źródeł niskiej emisji, co będzie w bieżącym roku zrealizowane, a konsekwencją tych działań będzie aktualizacja „Programu ograniczenia niskiej emisji dla Miasta Płocka". Z uwagi na powyższe w treści POP powinny znaleźć się wyjaśnienia tych zagadnień.

Ponadto należy mieć na względzie, że wielkości emisji powierzchniowej, odrębnie do punktowej (przemysłowej), nie są objęte wymogiem prowadzenia pomiarów.

4. Czy Urząd Miasta Płocka kwestionuje którekolwiek z liczb, przytoczonych przeze mnie poniżej, pochodzące z "Programu Ochrony Powietrza dla strefy miasto Płock..." z roku 2013 oraz z projektu aktualizacji tego dokumentu z roku 2017? Jeśli tak – które?

Tabela 1. Emisja pyłu PM10 na terenie miasta Płocka

Rodzaj emisji	Rok 2010 [Mg]	Rok 2015 [Mg]
Punktowa (przemysłowa)	469,5	490,2
Powierzchniowa (tzw. niska emisja z domowych palenisk)	497,0	162,2
Liniowa (komunikacyjna)	158,0	71,8

Tabela 2. Emisja pyłu PM2,5 na terenie miasta Płocka

Rodzaj emisji	Rok 2010 [Mg]	Rok 2015 [Mg]
Punktowa (przemysłowa)	105,5	295,6
Powierzchniowa (tzw. niska emisja z domowych palenisk)	276,9	159,7
Liniowa (komunikacyjna)	37,8	66,1

Wydział Kształtowania Środowiska wystąpił, poza wcześniej wniesionymi przez Prezydenta Miasta Płocka uwagami, z zapytaniem do firmy ATMOTERM S.A. w Opolu, która aktualizuje "Program Ochrony Powietrza dla strefy miasto Płock, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM 10 i pyłu zawieszonego PM 2,5 w powietrzu" o wyjaśnienie danych zawartych w projekcie aktualizacji POP. Firma poinformowała, iż z uwagi na brak określonych standardów, przepisów prawnych na temat zastosowania określonych metod diagnostycznych przy sporządzaniu projektu POP dla między innymi:
- przygotowania bazy emisyjnej,
- wyznaczenia udziałów grup źródeł w emisji ze strefy,
- modelowania matematycznego rozprzestrzeniania zanieczyszczeń w strefie i wyznaczenie obszarów przekroczeń w strefie,
większość z tych metod została wypracowana w toku realizacji dokumentów strategicznych dotyczących jakości powietrza na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat, w oparciu o doświadczenia krajowe i zagraniczne, wytyczne i koncepcje środowisk naukowo-badawczych oraz firm realizujących programy, w tym ATMOTERM S.A., która wykonuje dokumentacje POP od 2005 r.

Jak poinformowała ww. firma należy mieć na uwadze, że dowolność stosowania metod m.in. takich jak inwentaryzacja źródeł zanieczyszczeń powietrza na bazie wywiadu, inwentaryzacja metodą szacunkową, wykorzystanie pomiarów emisji oraz danych przekazywanych do bazy opłatowej Urzędu Marszałkowskiego lub Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami, wykorzystanie pomiarów natężenia ruchu, statystyki i modelowania matematycznego na każdym z poszczególnych etapów może prowadzić w konsekwencji do rozbieżności prezentowanych informacji i uniemożliwić ich porównywanie w dokumentach dla poszczególnych stref, gmin, województw lub w skali kraju, jak również na przełomie lat dla tych samych obszarów.

Firma złożyła również wyjaśnienia dotyczące zastosowanego modelu matematycznego i ostatecznego sposobu wyliczenia danych liczbowych w aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Płock, w której został przekroczony poziom pyłu zawieszonego PM10 oraz pyłu zawieszonego PM2,5.

Do opracowania aktualizacji „Programu ochrony Powietrza dla strefy miasto Płock, w której

został przekroczony poziom pyłu zawieszonego PM10 oraz pyłu zawieszonego PM2,5" przez ATMOTERM S.A. wykorzystano m.in. dane z monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w województwie i w oparciu o ocenę stanu jakości powietrza w strefie dokonywaną przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie.

Do przygotowania bazy emisyjnej wykorzystano:
a) Emisję powierzchniową zinwentaryzowaną metodą szacunkową z uwagi na brak szczegółowej inwentaryzacji dla terenu strefy, w oparciu o dane ujęte również w „Aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Miasto Płock".
b) Emisję punktową uzyskaną na podstawie danych przekazanych przez podmioty do Urzędu Marszałkowskiego i Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE) w ramach obowiązków sprawozdawczych.
c) Emisję liniową uzyskaną z pomiarów natężenia ruchu dla dróg krajowych i wojewódzkich oraz z metody szacunkowej dla dróg powiatowych, gminnych i miejskich.

Do modelowania matematycznego rozprzestrzeniania zanieczyszczeń wykorzystano model Calpuff. Obliczenia wykonano w oparciu o utworzoną bazę emisyjną i dane meteorologiczne. Do obliczeń wykorzystano informację meteorologiczną pochodzącą z modelu WRF dla 2015 roku.
Do wyznaczenia udziałów grup źródeł w bilansie emisji oraz w stężeniach na obszarach przekroczeń wykorzystano metody statystyczne.

Niezależnie od powyższego należy podkreślić, iż z uwagi na brak szczegółowych przepisów w zakresie sporządzania części diagnostycznej w POP, za uzgodnienia w zakresie przyjętej metody odpowiada organ zlecający opracowanie i odpowiedzialny za przygotowanie dokumentu, w tym wypadku Urząd Marszałkowski w Warszawie.

5. Jeżeli wg Urzędu Miasta Płocka porównanie danych z „Programów ochrony Powietrza dla strefy Miasto Płock" z lat 2013 i 2017 cyt. „daje niepełny obraz stanu powietrza w Płocku", to jakie działania podjął UMP, aby posiąść wiedzę, dającą „pełny" obraz stanu powietrza w Płocku?
Uprzejmie informuję, iż z uwagi na to, że obydwa dokumenty opierają się na innych danych, założeniach i metodach szacunkowych nie powinny być ze sobą porównywane, co jak wyjaśniła firma ATMOTERM S.A. może prowadzić w konsekwencji do mylnych wniosków.
Głównymi czynnikami, które mają wpływ na jakość powietrza w odniesieniu do emisji pyłów PM10 i PM2,5 są warunki meteorologiczne, rodzaj źródła i wielkość emisji. Dla określenia wielkości emisji zanieczyszczeń w Płocku, szczególnie tej pochodzącej z gospodarstw domowych, konieczne jest przeprowadzenie inwentaryzacji źródeł niskiej emisji, co będzie w bieżącym roku zrealizowane, a konsekwencją tych działań będzie aktualizacja „Programu ograniczenia niskiej emisji dla Miasta Płocka".
Wyżej wymienione działania przyczynią się do uzupełnienia informacji o emisji powierzchniowej występującej w Płocku i usprawnią zarządzanie przedsięwzięciami polegającymi na wymianie pieców w mieście.
Jednocześnie informuję, że zadaniem Gminy Miasto Płock jest podejmowanie działań zmierzających do poprawy jakości powietrza w mieście. Tym samym nieprzerwanie od 2015 r. realizowane są programy dotacyjne zmierzające do likwidacji pieców na paliwa stałe.
Natomiast monitorowaniem stanu jakości powietrza, w ramach państwowego monitoringu środowiska zajmuje się Inspekcja Ochrony Środowiska.

Otrzymują:
1. Adresat
2. Biuro Obsługi Rady Miasta - wm.
3. Wydział Organizacyjny - wm.
4. WKŚ-I-ZŚ. - aa.

URZĄD MIASTA PŁOCKA
Biuro Obsługi Rady Miasta
09-400 Płock, pl. Stary Rynek 1
08 06 2017

ZASTĘPCA PREZYDENTA
Miasta Płocka
Piotr Dyśkiewicz